

РЕШЕНИЕ

№ 2737

гр. София, 13.10.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. IV-Б СЪСТАВ, в публично заседание на дванадесети май през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Станимира Иванова

Членове: Райна Мартинова

Божидар Ив. Стаевски

при участието на секретаря Надежда Св. Масова
като разгледа докладваното от Райна Мартинова Въззивно гражданско дело
№ 20211100513466 по описа за 2021 година

Производството е по реда на чл. 258 - 273 ГПК.

С Решение № 20008220/12.01.2021 г. по гр. д. № 74860/2018 г. по описа на СРС, 45 състав е признато за установено в отношенията между страните, по искове по чл. 422 от ГПК, вр. чл. 79 от ЗЗД, вр. чл. 430, ал. 1 от ТЗ, чл. 422 от ГПК, вр. чл. 92 от ЗЗД, предявени от „Р. (България)“ ЕАД срещу К. Д. К., че К. Д. К. дължи на „Р. (България)“ ЕАД сумата в размер на 1000 лева, представляваща изискуема главница по рамков договор за издаване и ползване на международна кредитна карта VISA Classic/MasterCard Standart/VISA Cold/MasterCard Cold/Billa Visa Classic № *****/19.08.2014 г., ведно със законната лихва от датата на подаване на заявлението по чл. 410 от ГПК – 19.08.2016 г. до окончателното плащане, сумата от 140,73 лева, представляваща законната лихва върху главницата за периода от 31.03.2015 г. до 17.08.2016 г. като искът с правно основание чл. 422 от ГПК вр. чл. 92 от ЗЗД за сумата от 52,13 лева, разликата над уважената сума от 140,73 лева до размера на пълно предявената от 192,86 лева и за които суми е издадена Заповед за изпълнение от 21.03.2017 г. С решенията е отхвърлен и предявеният при условията на евентуалност осъдителен иск.

Срещу решението, в частта, с която предявените искове са уважени, е постъпила

въззивна жалба вх. № 25142007/24.09.2021 г., подадена от К. Д. К. чрез представляващия го особен представител. Въззивникът посочва, че неправилно с обжалваното решение съдът е приел, че е настъпила предсрочна изискуемост на вземането по договора за кредит. Моли обжалваното решение да бъде отменено и вместо него да бъде постановено друго, с което предявеният иск бъде отхвърлен.

В срока по чл. 263, ал. 1 от ГПК е постъпил отговор на въззивната жалба вх. № 25156834/26.10.2021 г. (пощенско клеймо от 25.10.2021 г.), подаден от въззиваемия „Р. (България)“ ЕАД. Моли обжалваното решение да бъде потвърдено. Претендира юрисконсултско възнаграждение и направените разноски.

СОФИЙСКИЯТ ГРАДСКИ СЪД, след като прецени събраните по делото доказателства и обсъди доводите на страните, с оглед разпоредбата на чл. 235, ал. 2 от ГПК, приема за установено от **ФАКТИЧЕСКА СТРАНА** следното:

Производството по гр.д. № 74860/2018 г. по описа на СРС, 45 състав е образувано по искова молба, подадена от „Р. (България)“ ЕАД, с която е предявен иск с правно основание чл. 422 от ГПК във връзка с чл. 430 от Търговския закон и чл. 92 от Закона за задълженията и договорите против К. Д. К..

Ищецът твърди, че с рамков договор за издаване и ползване на международна кредитна карта VISA Classic/MasterCard Standart/VISA Cold/MasterCard Cold/Billa Visa Classic № *****/19.08.2014 г. банката била отпуснала на кредитополучателя К. Д. К. кредитен лимит в размер на 1000 лева. Твърди, че кредитния лимит е предоставен от банката, като е начислявана възнаградителна лихва в размер на 17,8 % годишно, която се събираща в края на всеки месец за сметка на кредитния лимит. Уговорено било, че при изцяло или частично неплащане на минималната погасителна вноска банката начислявала обезщетение за забава в размер на 10 %. Твърди, че ответникът изпаднал в забава за плащане на дължимите месечни вноски, поради което считано от 05.03.2016 г. банката е осчетоводоводила предсрочна изискуемост на всички вземания. По гр.д. № 52188/2016 г. по описа на СРС, 45 състав била издадена заповед за изпълнение. Моли да бъде признато за установено спрямо ответника съществуването на вземането, произтичащо от рамков договор за издаване и ползване на международна кредитна карта VISA Classic/MasterCard Standart/VISA Cold/MasterCard Cold/Billa Visa Classic № *****/19.08.2014 г., съгласно издадената заповед за изпълнение в размер на 1000 евро – изискуема главница, ведно със законната лихва считано от датата на подаване на заявлението до окончателното изплащане, както и изискуема наказателна лихва в размер на 192,86 лева, начислена за периода от 31.03.2015 – 17.08.2016 г. включително. При условията на евентуалност е предявен осъдителен иск за същите суми. Претендира направените разноски.

В срока по чл. 131 от ГПК е постъпил отговор от процесуалния представител на К. Д. К., с който заявява, че оспорва предявения иск. На първо място, поддържа, че не е

настъпила предсрочна изискуемост на вземането по договора за кредит. Не било ясно и каква е уговорката на страните, а именно не било ясно каква карта е предоставена на ответника. Не били представени и доказателства, че ответикът е запознат с тарифата на банката. Не се установявало, че банката е предоставяла на длъжника месечни извлечения, които е следвало да съдържат информация относно извършените операции, начислените лихви и такси, налични отстъпки, дължима минимална вноски. Излага съображения за съществуването на неравноправни клаузи в договора. Въвежда и възражение за изтекла погасителна давност.

Към първоинстанционното производство е приложено гр.д. № 52188/2016 г. по описа на СРС, 45 състав. По заявление от 19.08.2016 г., подадено от „Р. (България)“ ЕАД е издадена заповед за изпълнение на парично, с която е разпоредено на К. Д. К. да заплати на заявителя сумата от 1000 лева, ведно със законната лихва за периода от 19.08.2016 г. до изплащане на вземането, наказателна лихва в размер на 192,86 лева на 31.03.2015 г. до 17.08.2016 г., както и направените в заповедното производство разноски. На основание чл. 415, ал. 1, т. 2 и ал. 2 от ГПК на заявителя е указано да предяви иск за установяване на съществуване на вземането си. В изпълнение на указанията заявителят е предявил иск в законоустановения срок.

В първоинстанционното производство са събрани писмени доказателства и е прието заключение на съдебно-счетоводна експертиза.

На 19.08.2014 г. между „Р. (България)“ ЕАД и К. Д. А. е сключен рамков договор за издаване и ползване на международна кредитна карта VISA Classic/MasterCard Standart/VISA Cold/MasterCard Cold/Billa Visa Classic № *****/19.08.2014 г., като е одобрен първоначален кредитен лимит от 1000 лева. Страните са уговорили, че кредитният лимит може да бъде използван само посредством карта, като ползваната сума се олихвява с лихвен процент 17,8 % на годишна база. Съгласно т. 34 от договора лихвата се начислява само върху усвоената част от лимита към края на отчетния период за периода от края на отчетния период до края на следващия отчетен период или до пълното му погашение. В т. 36 е предвидено, че всички дължими лихви такси и комисионни съгласно Тарифата на банката се събират служебно за сметка на кредитния лимит. Клиентът има задължение да заплаща месечна погасителна вноски до първия ден на месеца, следващ месеца, в който изтича отчетния период изготвено извлечение, в размер не по-малък от минималната погасителна вноски в размер на 5% от общата дължима сума (ползвана сума с добавени лихви, такси и комисионни) плюс непогасената част от вноски от предходен период плюс сумата на надвишението на кредитния лимит, но не по-малка от 10 лева /5 евро. Съгласно т. 44 от договора неполучаването на извлечение не е основание клиентът да не внесе минималната месечна вноски. В т. 46 от договора е предвидено, че при изцяло или частично неплащане на минимална погасителна вноски в уговорения срок банката начислява

обезщетение за забава в размер на 10 % на годишна база върху забавената дължима от кредитодържателя сума. Предвидено е също така, че при непогасяване в срок на задължение води и до предсрочна изискуемост на кредитния лимит.

С писмо изх. № 001-17523/12.02.2016 г. длъжникът К. Д. К. е уведомен, че за периода от 31.03.2015 до 12.02.2016 г. не е изплатил дължимите минимални погасителни вноски в пълен размер и в дължимия срок, поради което обявява кредита за предсрочно и незабавно изискуем. По делото не са ангажирани доказателства, че то е достигнало до ответника преди връчване на препис от исковата молба.

Въз основа на събраните в първоинстанционното производство писмени доказателства и след проверка в счетоводството на ищеца, е изготвено и прието заключение на съдебно-счетоводна експертиза. В заключението си вещото лице установява, че картовата сметка с IBAN ***** е заверена на 24.08.2014 г. след АТМ такса от 4,50 лева със сумата от 995,50 лева. Установява се, че към датата на подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение – 18.08.2016 г. е имало просрочени задължения по издадената карта – непогасена главница – 1000 лева и начислена наказателна лихва в размер на 192,86 лева за периода от 31.03.2015 – 17.08.2016 г.

При така установената фактическа обстановка съдът приема от **ПРАВНА СТРАНА** следното:

Съгласно чл. 269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта - в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата с изключение на случаите, когато следва да приложи императивна материалноправна норма, както и когато следи служебно за интереса на някоя от страните. При извършена проверка съдът намира, че обжалваното решение е валидно и допустимо. Разгледана по същество въззивната жалба е неоснователна.

Положителният установителен иск с правно основание чл. 422 във връзка с чл. 124, ал. 1 от ГПК е допустим - предявен е от лице - заявител, имащо правен интерес от установяване съществуването и изискуемостта на вземането си, за което е издадена заповед за изпълнение по реда на чл. 410 от ГПК. Искът има за предмет установяване на съществуването и изискуемостта на сумата, за която по гр. д. № 52188/2016 г. по описа на СРС, 45 състав, е била издадена заповед за изпълнение по реда на чл. 410 от ГПК. Основателността на предявения иск е поставена в зависимост от това въз основа на събраните по делото доказателства да се установи, че между страните е сключен договор с посоченото в исковата молба съдържание, по силата на който за ответника е възникнало задължение да погаси задължения по предоставена карта до разрешения кредитен лимит. Съгласно правилата за разпределяне на доказателствената тежест задължение на ищеца е било да установи посочените обстоятелства. В тежест на

ответника е било да установи, че е изпълнил задълженията си точно и в срок.

От събраните по делото доказателства се установява, че между страните е сключен рамков договор за издаване и ползване на международна кредитна карта VISA Classic/MasterCard Standart/VISA Cold/MasterCard Cold/Billa Visa Classic № *****/19.08.2014 г., както и че на ответника е предоставена кредитна карта с кредитен лимит от 1000 лева, която сума е изцяло усвоена на 24.08.2014 г.

Неоснователен е въведения с въззивната жалба довод, че не е настъпила предсрочна изискуемост на задължението по договора към момента на подаване на заявлението за издаване на заповедта за изпълнение. Не е спорно между страните, а и се установява от събраните по делото доказателства, че кредитополучателят е преустановил плащанията си по договора за кредит. Разпоредбата на чл. 432 от Търговския закон изрично предвижда възможност при неизпълнение на задължения по договора за банков кредит банката да може да поиска предсрочно връщане на сумата, ако това е предвидено в договора. В чл. 60, ал. 2 от Закона за кредитните институции е предвидена възможност, когато кредитът или отделни вноски от него не бъдат издължени на договорените дати за плащане, както и в случаите, когато кредитът бъде обявен за предсрочно изискуем поради неплащане в срок на една или повече вноски по кредита, банката може да поиска издаване на заповед за изпълнение по реда на чл. 410 от Гражданския процесуален кодекс. Следователно, на страните по договора е предоставена възможност да уговорят условията, при които банката може да обяви кредита за предсрочно изискуем, наред с посочените в закона основания. В чл. 62, б. „а“ от договора е предвидено, че кредитът се обявява за предсрочна изискуемост, в случай, че картодържателят не плати четири поредни месечни погасителни вноски в пълен размер и дължимия срок. Установява се, че банката – ищец е упражнила правото си като е изпратила покана до длъжника. Не се установява, обаче, поканата да е достигнала до адресата си до датата на връчване на препис от исковата молба и приложените към нея писмени доказателства, съдържащи изявление на банката – кредитор, че обявява договорът за кредит за предсрочно изискуем – 19.09.2019 г. С оглед разпоредбата на чл. 235, ал. 3 от ГПК съдът следва да съобрази настъпилите в хода на производството обстоятелства, включително, че уведомлението за настъпване на предсрочната изискуемост на вземането е съобщена на длъжника чрез връчване на препис от исковата молба на ответника, което е допустимо да бъде извършено и чрез неговия особен представител и поражда правно действие (Решение № 198 от 18.01.2019 г. по т. д. № 193/2018 г. по описа на ВКС, I ТО). Следователно с оглед преустановяване на плащанията и упражняване на правото на банката по чл. 62, б. „а“ от договора, настоящият съдебен състав намира, че вземането по кредита е станало предсрочно изискуемо, но считано от 19.09.2019 г. Към тази дата задължението по кредитната карта в размер на 1000 лева и е дължима в пълен размер, доколкото не се установява, че е платена към момента на приключване на устните състезания.

По изложените съображения и поради съвпадане на изводите на въззивния съд с тези на Софийски районен съд обжалваното решение следва да бъде потвърдено в обжалваната част.

Съгласно разпоредбата на чл. 78, ал. 3, вр. ал. 8 от ГПК въззивникът следва да бъде осъден да заплати на въззиваемия сумата от 300 лева, представляващи направени разноски за адвокатско възнаграждение за особен представител, както и сумата от 150 лева юрисконсултско възнаграждение.

Предвид на изложеното, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 20008228/12.01.2021 г. по гр.д. № 74860/2018 г. по описа на Софийски районен съд, 45 състав **в обжалваната част**.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 3, вр. ал. 8 от ГПК **К. Д. К.**, ЕГН-*****, от гр. София, ж.к. Левски, ул. ***** да заплати на **„Р. (България)“ ЕАД**, ЕИК – *****, със седалище и адрес на управление гр. София, бул. „***** Й. ***** сумата от **300 лева**, представляващи направени разноски за адвокатско възнаграждение за особен представител, както и сумата от **150 лева** - юрисконсултско възнаграждение

Решението е окончателно.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____